

Samenvatting

Resultaten Participatie en co-creatie

- vragenlijst
- swipocratie
- participatiecafe

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Resultaten vragenlijst	2
3. Resultaten swipocratie	9
4. Verslag participatiecafe	12
5. Conclusies	14

1. Inleiding

Voor elke inwoner is de behoefte aan samenwerken met de gemeente anders. We horen graag de mening van onze inwoners, ondernemers en organisaties. Daarvoor gingen we in mei en juni 2023 met inwoners uit de gemeente Wijchen in gesprek over het onderwerp 'Participatie en co-creatie'. Dat deden we op verschillende manieren.

Vragenlijst

Er zijn in totaal **299 online vragenlijsten** ingevuld. De meeste mensen die deze vragenlijst hebben ingevuld wonen in Wijchen, en hebben merendeels de leeftijd van 35 jaar of ouder.

In totaal hebben **124** inwoners, ondernemers of partners van de gemeente Wijchen input gegeven via de swipocratie. De meeste van deze mensen is ouder dan 50 jaar en woont in Wijchen.

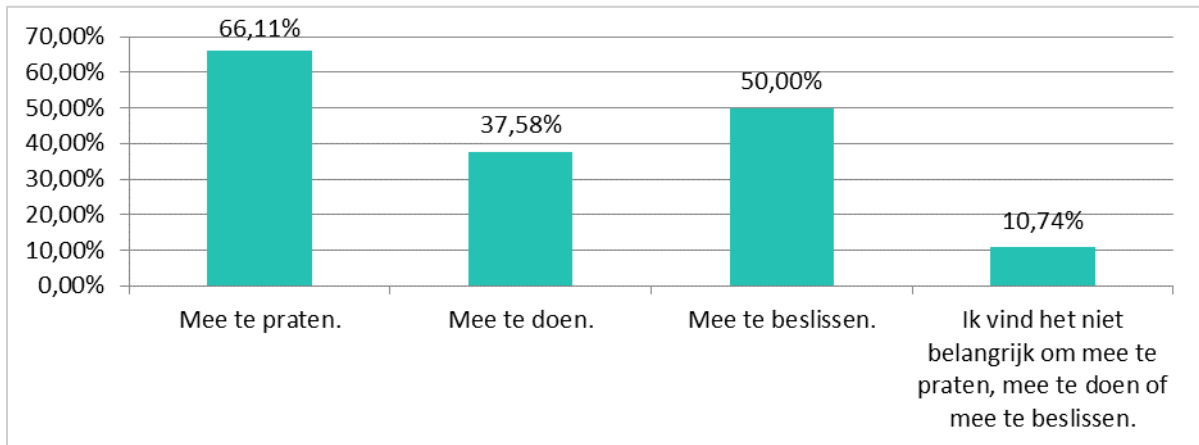
Participatiecafé

Op 21 juni gingen we tijdens het Participatiecafé met deelnemers in gesprek gegaan over participatie en co-creatie. Dit deden we aan de hand van verschillende spel- en gespreksvormen.

2. Resultaten vragenlijst

Vraag 1. Meepraten, meedoen of meebeslissen.

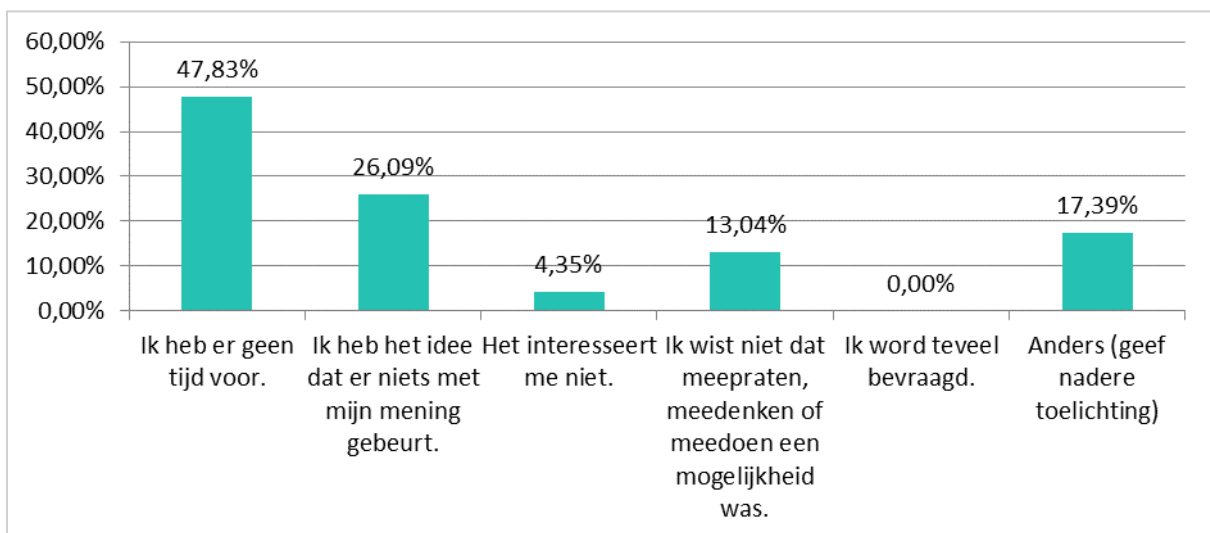
Het overgrote deel van de deelnemers vindt het belangrijk om mee te praten (66,11%), mee te doen (37,58%) of mee te beslissen (50%). Ongeveer 10% vindt het niet belangrijk om mee te praten, mee te doen of meer te beslissen.

*Deze vraag heeft 298 reacties.

Vraag 2. Waarom wilt u liever niet meepraten, meedoen of meebeslissen?

Gebrek aan tijd (47,83%) is de belangrijkste reden waarom deelnemers liever niet meepraten, meedoen of meebeslissen. Ongeveer een kwart van de deelnemers geeft daarnaast aan dat zij het idee hebben dat er niks met hun mening gebeurt (26,09%).

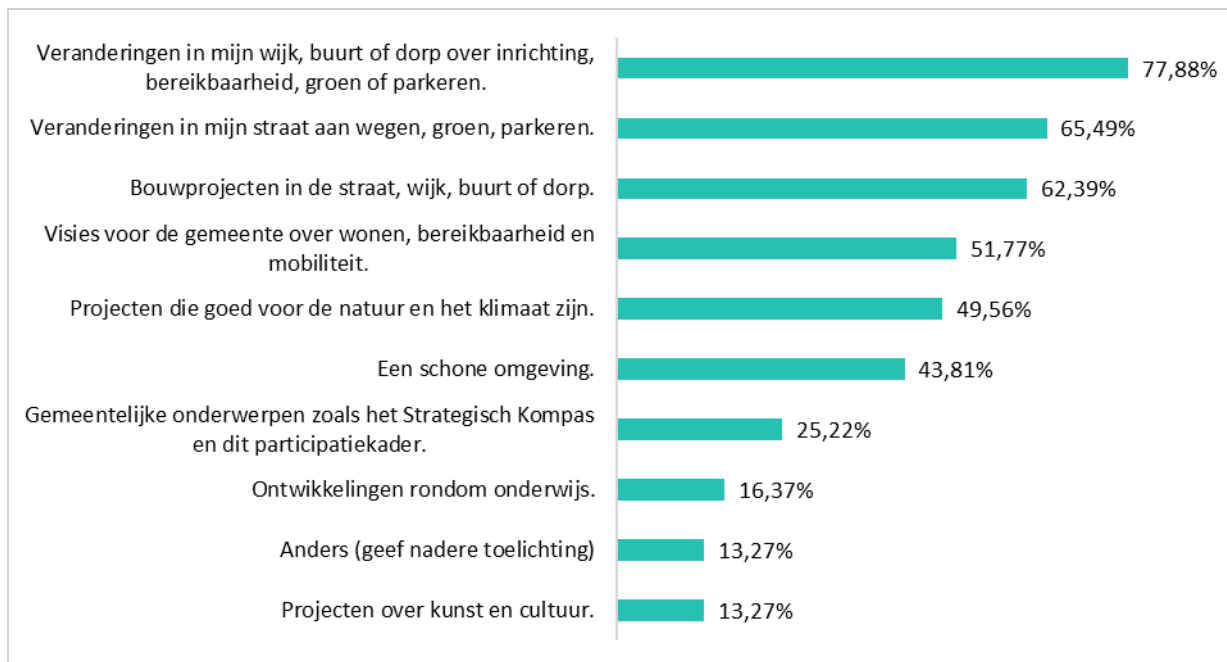
*Deze vraag heeft 23 reacties.

Vraag 3. Waarom praat, doet en/of beslist u graag mee?

De meeste deelnemers willen graag meepraten, meedoen en meebeslissen omdat zij betrokken willen zijn bij veranderingen in hun wijk, buurt of dorp (79,58%). Iets meer dan de helft van de deelnemers (54,1%) geeft als reden dat zij betrokken willen zijn bij veranderingen in de straat waar zij wonen.

Vraag 4. Over welke onderwerpen praat u graag mee?

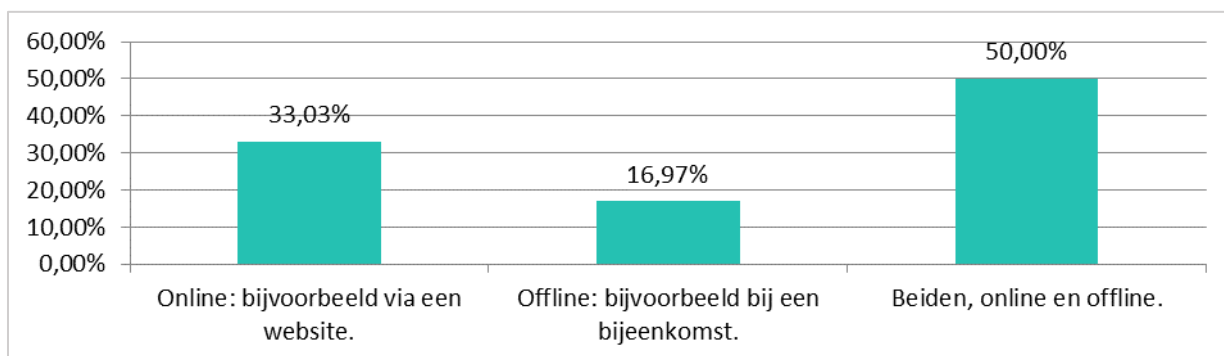
De meeste deelnemers (77,88%) willen graag meepraten over veranderingen in hun wijk, buurt of dorp over inrichting, bereikbaarheid, groen of parkeren.

*Deze vraag heeft 226 reacties.

Vraag 5. Als u meepraat, hoe doet u dit het liefst?

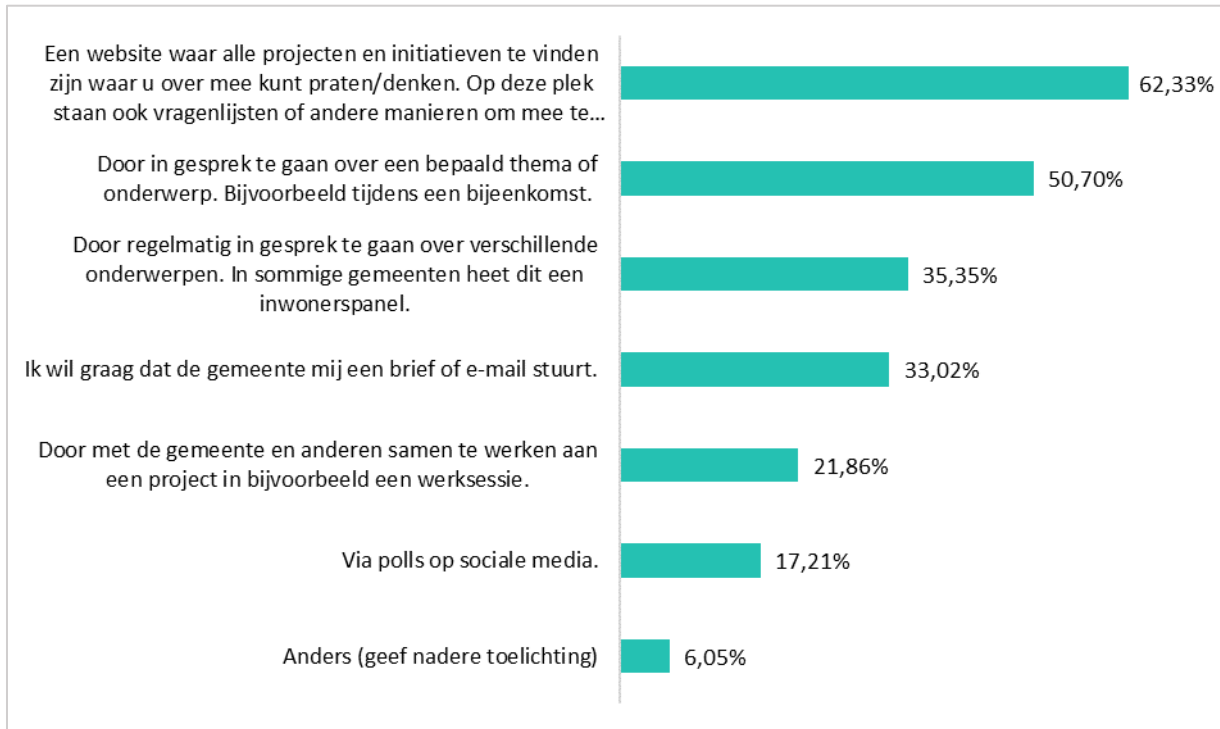
De helft van de deelnemers (50%) wil zowel online als offline meepraten. Ongeveer een derde (33,02%) van de deelnemers heeft de voorkeur voor online, en de overige 16,97% geeft de voorkeur aan offline.

*Deze vraag heeft 218 reacties.

Vraag 6. Op welke manier doet u dit het liefst?

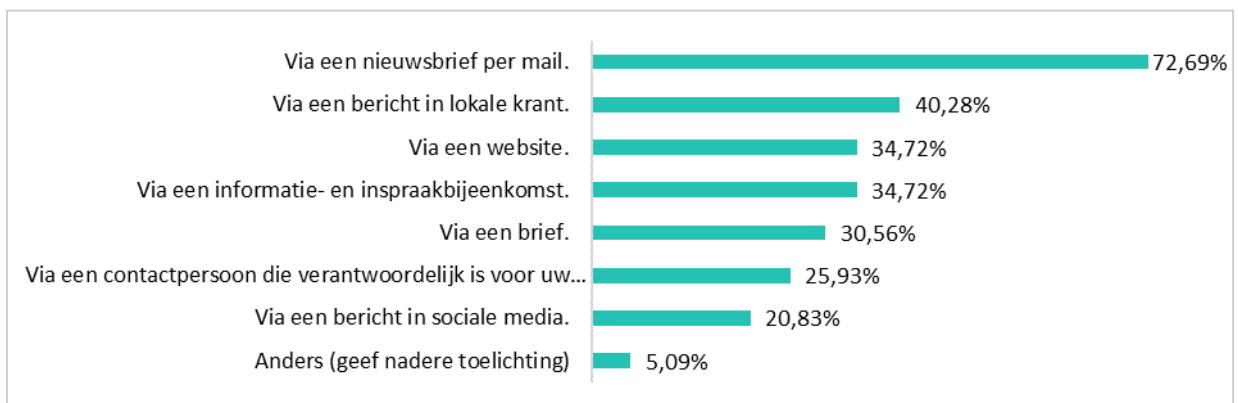
Het overgrote deel van de deelnemers (62,33%) wil een website waar alle projecten en initiatieven te vinden zijn. Daarnaast willen veel deelnemers in gesprek gaan over een bepaald thema of onderwerp (50,70%) en regelmatig in gesprek gaan over verschillende onderwerpen (35,35%).

*Deze vraag heeft 215 reacties.

Vraag 7. Hoe wordt u het liefst geïnformeerd?

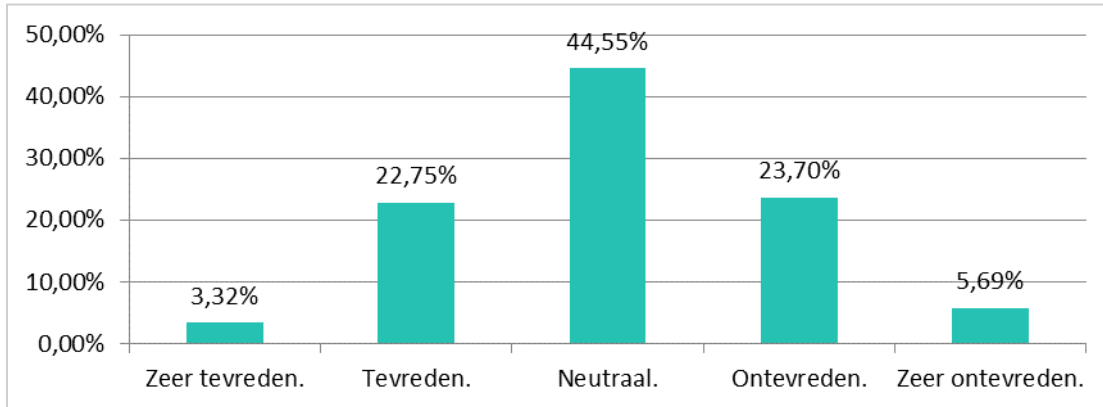
De meeste deelnemers willen informatie via een nieuwsbrief per mail (71,69%), via een bericht in de lokale krant (40,28%), via een website (34,72%) of via een informatie- en inspraakbijeenkomst (34,72%).

*Deze vraag heeft 216 reacties.

Vraag 8. Hoe tevreden bent u over de manier waarop u uw stem kunt laten horen over belangrijke onderwerpen?

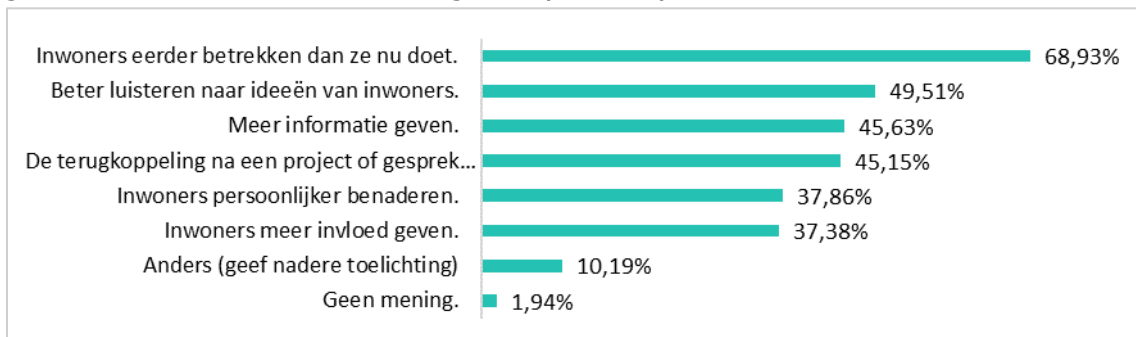
De meeste deelnemers (44,55%) geven aan een neutrale mening te hebben over de manier waarop ze hun stem kunnen laten horen. Ongeveer een vierde van de deelnemers (26,07%) is hier tevreden of zeer tevreden over. Ongeveer een derde (29,39%) is ontevreden of zeer ontevreden over de manier waarop ze hun stem kunnen laten horen over belangrijke onderwerpen.

*Deze vraag heeft 211 reacties.

Vraag 9. Op welke manier kan de gemeente u meer betrekken?

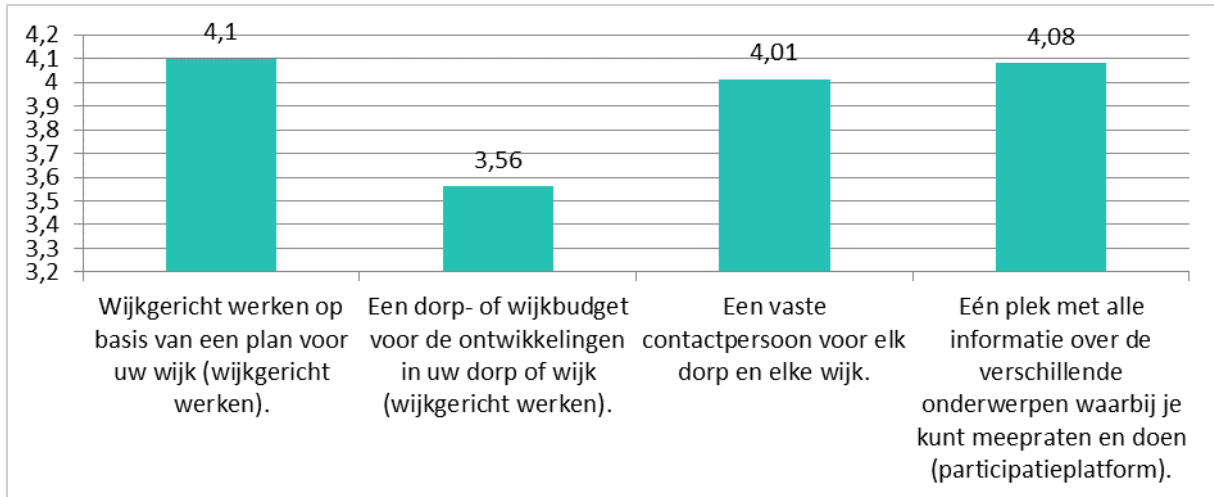
Hieronder is te zien dat de meeste deelnemers (68,93%) aangeven dat de gemeente inwoners eerder mag betrekken dan ze nu doet. Daarnaast is o.a. aangegeven dat de gemeente beter moet luisteren naar de ideeën van inwoners (49,51%) en dat de gemeente meer informatie moet geven (45,63%).

*Deze vraag heeft 206 reacties.

Vraag 10. Hoe belangrijk vindt u de hieronder genoemde onderwerpen?
Het cijfer 5 is heel belangrijk, het cijfer 1 is helemaal niet belangrijk.

De onderwerpen 'wijkgericht werken op basis van een plan voor uw wijk', 'een vaste contactpersoon voor elk dorp en elke wijk' en 'een plek met alle informatie over de verschillende onderwerpen waarbij je kunt meepraten en doen' worden allemaal gemiddeld hoger dan een 4 beoordeeld. Het onderwerp 'een dorp- of wijkbudget voor de ontwikkelingen in uw dorp of wijk' wordt gemiddeld met een 3,56 beoordeeld.

*Deze vraag heeft 216 reacties.

Vraag 11. Bent u bekend met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad in uw wijk of dorp?

De meerderheid van de deelnemers (58,72%) is bekend met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad in hun wijk of dorp.

*Deze vraag heeft 218 reacties.

Vraag 12. Heeft u wel eens contact met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad?

De meerderheid van de deelnemers (55,04%) heeft weleens contact gehad met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad.

*Deze vraag heeft 129 reacties.

Vraag 13. Hoe en waarover had u contact met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad?

Contact via :

- Via e-mail
- Persoonlijk en online.
- Ben lid geweest / volg de activiteiten van deze groep

Onderwerpen waarover contact was met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad:

- Recreatie projecten.
- Uiteenlopende onderwerpen over leefbaarheid voor alle leeftijdsgroepen
- Projecten over bouwen en wonen
- Ideeën voor de verbetering van de fysieke leefomgeving.

Vraag 14. Zou u gebruik willen maken van dit Uitdaagrecht?

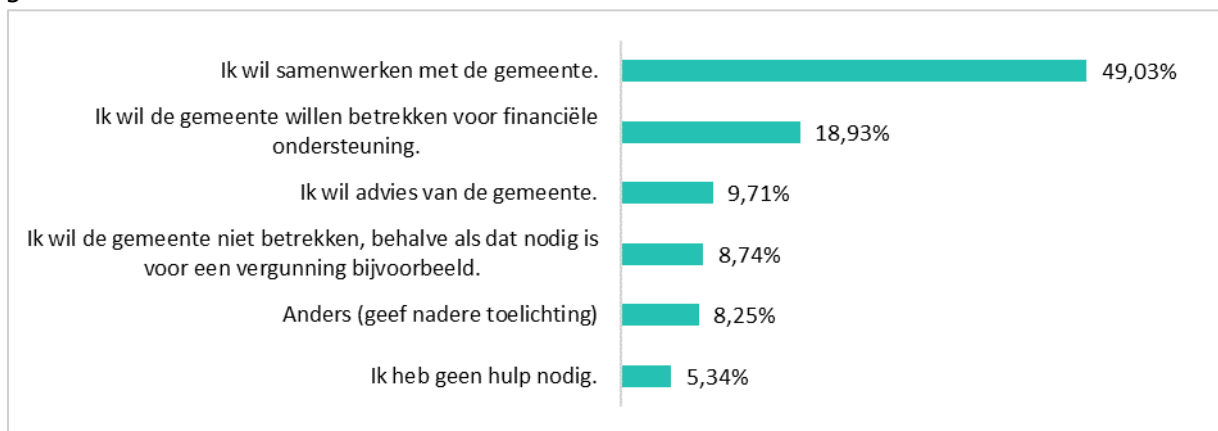
Bewoners en maatschappelijke organisaties kunnen taken van de gemeente overnemen. Bijvoorbeeld als zij denken deze taken beter of goedkoper te kunnen doen. Zoals het onderhouden van een park. Dit noemen we het Uitdaagrecht.

De meeste deelnemers (44,76%) willen geen gebruik maken van het Uitdaagrecht. 28,57% wil hiervan wel gebruikmaken en 26,67% heeft geen mening.

*Deze vraag heeft 210 reacties.

Vraag 15. Als u zelf samen met buurtgenoten aan de slag wilt met een project, welke rol wilt u dan dat de gemeente pakt?

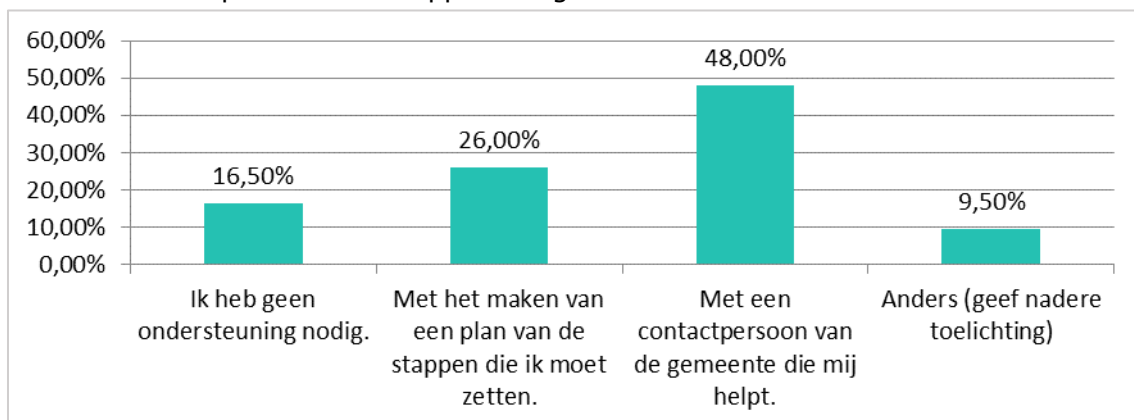
Ongeveer de helft van de deelnemers (49,03%) geven aan dat zij willen samenwerken met de gemeente. Het kleinste deel (5,34%) geeft aan geen hulp nodig te hebben van de gemeente.

*Deze vraag heeft 206 reacties.

Vraag 16. Op 1 januari 2024 gaat de Omgevingswet in. Deze houdt bijvoorbeeld in dat u in gesprek moet gaan met uw buurtbewoners wanneer u iets aan uw woning wilt veranderen. Hoe zou de gemeente u hierbij kunnen ondersteunen?

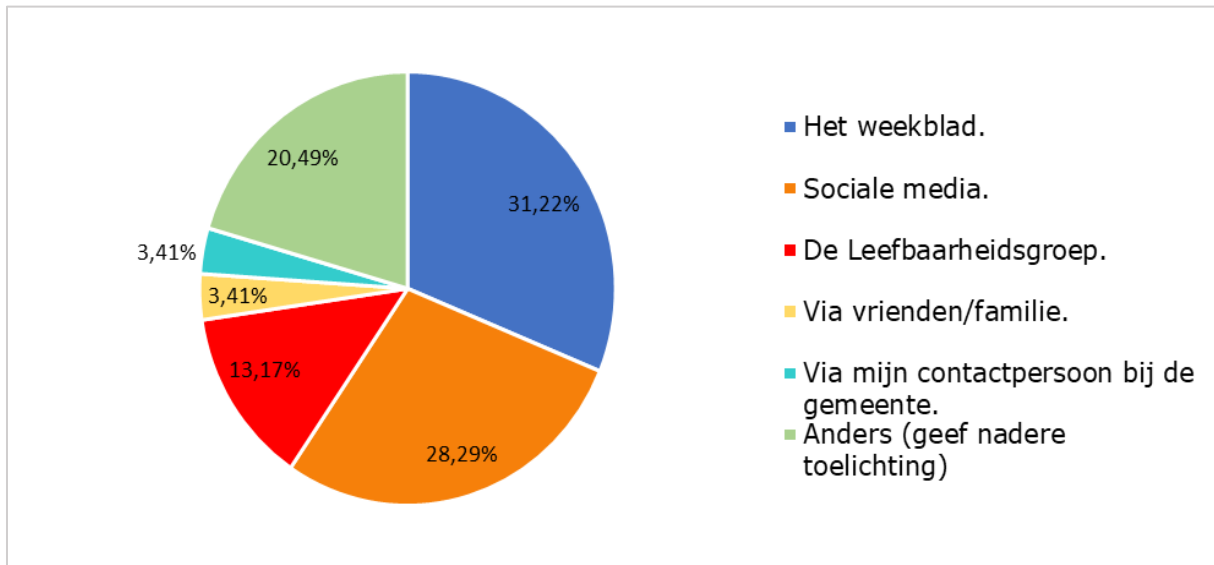
Ongeveer de helft van de deelnemers (48%) vindt dat de gemeente ze kan ondersteunen met een contactpersoon die hun helpt. Verder geeft 26% aan geholpen te zijn met het maken van een plan van de stappen die gezet moeten worden.

*Deze vraag heeft 200 reacties.

Vraag 17. Via welke weg heeft u deze vragenlijst gevonden?

De meeste deelnemers (31,22%) hebben deze vragenlijst gevonden via het weekblad. Daarnaast hebben veel deze vragenlijst gevonden via sociale media (28,29%) en de leefbaarheidsgroep (13,17%).

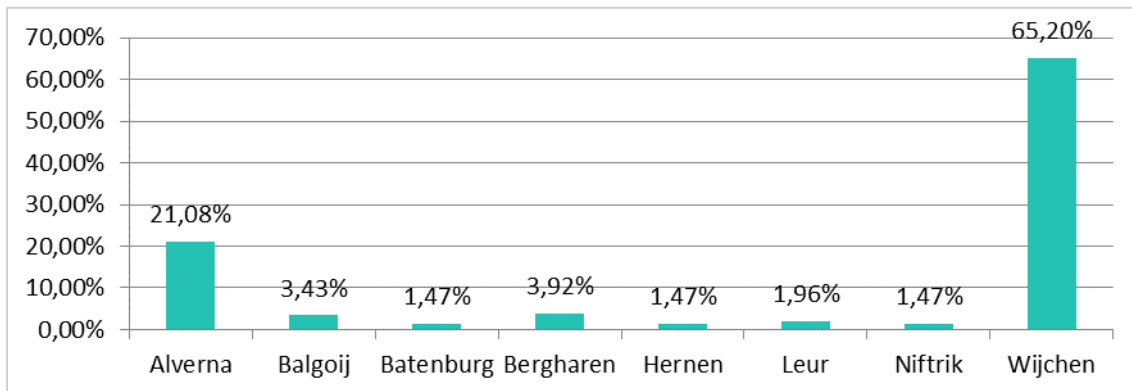

*Deze vraag heeft 205 reacties.

Antwoorden bij keuze 'anders': e-mail, folder van de gemeente, het maaswaalcollege, de Gelderlander, bijeenkomst, meer voor mekaar, de nieuwsbrief of een persoonlijk contact.

Vraag 18. In welke plaats woont u?

De meeste inwoners die deze vragenlijst hebben ingevuld komen uit Wijchen (65,2%). Daarnaast komt ongeveer een vijfde (21,08%) uit Alverna.

*Deze vraag heeft 204 reacties.

Vraag 19. Bent u jonger of ouder dan 35 jaar?

De meeste inwoners die deze vragenlijst hebben ingevuld zijn 35 jaar of ouder (93,20%).

*Deze vraag heeft 206 reacties.

3. Resultaten swipocratie

In de swipocratie konden mensen reageren op vragen en stellingen door naar links of naar rechts te swipen.

1. Ik woon graag in de gemeente Wijchen.

De meeste deelnemers (93%) wonen graag in de gemeente Wijchen.

*Deze stelling heeft 123 reacties.

2. Het is voor mij duidelijk hoe ik bij plannen en projecten van de gemeente kan meedenken.

Voor de meeste deelnemers (62%) is het niet duidelijk hoe zij bij de plannen en projecten van de gemeente kunnen meedenken.

*Deze stelling heeft 114 reacties.

3. Ik ben al eens betrokken geweest bij een project van de gemeente.

De meeste deelnemers (62%) zijn nog niet eerder betrokken geweest bij een project van de gemeente.

*Deze stelling heeft 118 reacties.

4. Ik heb vertrouwen in wat de gemeente met de opgehaalde input doet.

De meeste deelnemers (56%) hebben geen vertrouwen in wat de gemeente met de opgehaalde input doet.

*Deze stelling heeft 115 reacties.

5. Ik vind dat de gemeente inwoners goed betreft bij nieuwe plannen en projecten.

De meeste deelnemers (51%) vinden dat de gemeente niet voldoende betreft bij nieuwe plannen en projecten.

*Deze stelling heeft 116 reacties.

6. Ik vind dat de gemeente de inbreng van inwoners serieuzer moet nemen.

De meeste mensen (85%) vinden dat de gemeente de inbreng van inwoners serieuzer moet nemen.

*Deze stelling heeft 112 reacties.

7. Ik vind het niet de taak van inwoners om overal over mee te denken.

De meeste deelnemers (56%) vinden het wel de taak van inwoners om overal over mee te denken.

*Deze stelling heeft 117 reacties.

8. Wist je dat de gemeente graag inwoners betreft bij plannen en projecten?

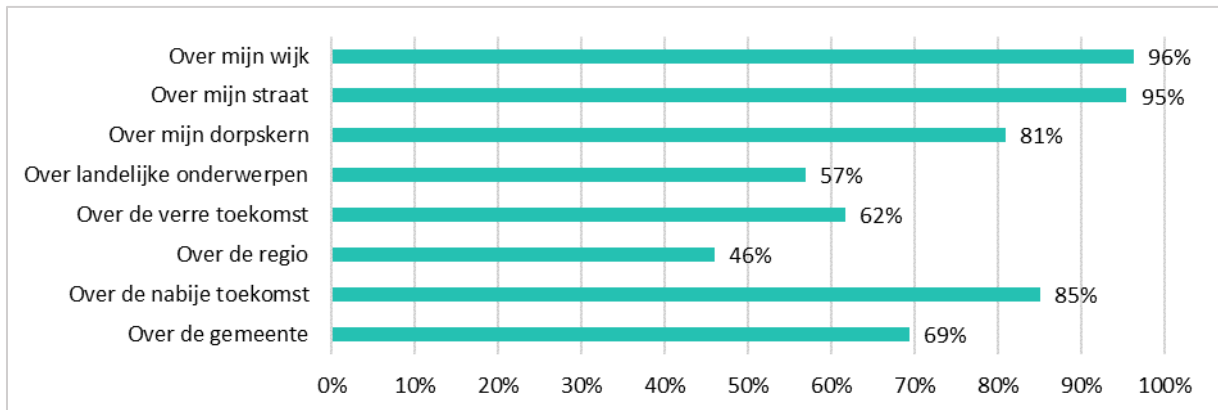
De meeste deelnemers (70%) zijn op de hoogte dat de gemeente graag inwoners betreft bij plannen en projecten.

*Deze stelling heeft 120 reacties.

9. Over welke onderwerpen wil jij meedenken?

Deelnemers konden aangeven over welke onderwerpen zij graag mee willen denken. In onderstaand figuur staat het percentage deelnemers die **wel** graag meedenkt over het onderwerp.

In onderstaand figuur is te zien dat de meeste deelnemers (96%) graag meedenken over onderwerpen over hun wijk. Verder denken veel deelnemers graag mee over onderwerpen over hun straat (95%) en over de nabije toekomst (85%).

10. Hoe ver kan jouw betrokkenheid gaan?

Stel, er zijn plannen voor een nieuw park in de buurt. Wil jij hierover als inwoner geïnformeerd worden? (Bijvoorbeeld via de gemeentelijke kanalen)

De meeste deelnemers (95%) geven aan dat zij wel geïnformeerd zouden willen worden als er plannen zijn voor een nieuw park in de buurt.

*Deze stelling heeft 105 reacties.

11. Wil jij hierover als inwoner meebeslissen?

12. Bijvoorbeeld via een werkgroep die vaker bij elkaar komt.

De meeste deelnemers (77%) geven aan dat zij wel zouden willen meebeslissen als er plannen zijn voor een nieuw park in de buurt.

*Deze stelling heeft 105 reacties.

13. Wil jij hierover als inwoner meedenken?

14. Bijvoorbeeld meedenken via een bijeenkomst of vragenlijst

De meeste deelnemers (96%) geven aan dat zij wel zouden willen meedenken als er plannen zijn voor een nieuw park in de buurt.

*Deze stelling heeft 105 reacties.

15. Heb je weleens contact met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad?

De meeste deelnemers (65%) geven aan dat zij geen contact hebben met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad.

*Deze stelling heeft 105 reacties.

16. Ik vind het een goed idee dat er een wijkbudget is (geld voor projecten in de wijk waar inwoners zelf over kunnen beslissen)

De meeste deelnemers (79%) vinden het goed dat er een wijkbudget is.

*Deze stelling heeft 105 reacties.

17. Ik vind het een goed idee dat inwoners bepaalde taken van de gemeente kunnen overnemen zoals het onderhouden van een plantsoen of het beheren van een zwembad of dorpshuis (Dit heet uitdaagrecht)

De meeste deelnemers (66%) vinden het een goed idee dat inwoners bepaalde taken van de gemeente kunnen overnemen.

*Deze stelling heeft 104 reacties.

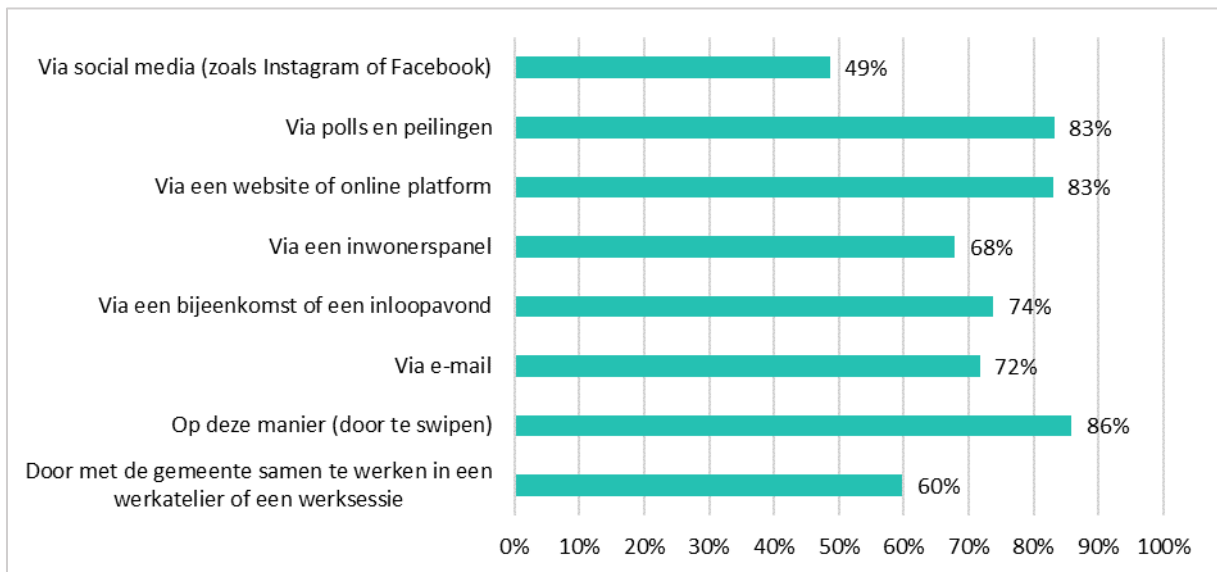
18. Weet je af van het bestaan van een leefbaarheidsgroep of dorpsraad in jouw dorpskern of wijk?

De meeste deelnemers (63%) wisten dat er een leefbaarheidsgroep of dorpsraad in hun dorpskern of wijk is.

*Deze stelling heeft 105 reacties.

19. Op welke manier wil jij betrokken worden?

De meeste deelnemers (86%) willen graag betrokken worden via een swipocratie. Dit is ook de manier waarmee ze deze vragenlijst hebben ingevuld. Verder wil men graag betrokken worden via polls en peilingen (83%) en via een website of online platform (83%). Uit de resultaten blijkt een digitale manier van meedenken de voorkeur heeft.

20. Redenen om betrokken te zijn

De meeste deelnemers (90%) willen graag betrokken worden bij veranderingen in straat, buurt en dorp omdat zij de belangen van de inwoners op de agenda willen houden.

4. Verslag participatiecafe

Er was een gezamenlijke start met stellingen.

Stelling: 'Er is volop gelegenheid om je stem te laten horen bij onderwerpen van de gemeente'.

Een ruime meerderheid van de groep is het hier mee eens. Een enkeling heeft geen mening. Reacties:

- Het kan altijd beter;
- Hoe kom je in contact met inwoners: maak hier een eerste slag in;
- Ga op zoek naar manieren om in contact te komen;
- Niet iedereen wil overal over meedenken;
- Er zijn in het verleden prachtige ideeën opgehaald waar niets mee gedaan is;
- Wat wordt er gedaan met opgehaalde informatie?
- Je moet mensen voorzien van informatie vanuit alle invalshoeken (voordat ze een mening kunnen geven);
- Weten mensen de weg wel goed te vinden naar de gemeente?;
- Er is voldoende gelegenheid maar er wordt onvoldoende gebruik van gemaakt;
- Gemeente doet zijn best om inwoners te betrekken;
- Een enquête is een goed middel om een mening op te halen.

Stelling: 'Er moet een burgerpanel komen. Een burgerpanel mag namens inwoners hun mening geven'.

Een grote meerderheid is het oneens met deze stelling. Onduidelijkheid over wat een burgerpanel nu is. Definitiekwestie. Reacties:

- Geen tweede gemeenteraad optuigen;
- Er is al zo iets, denk aan een dorpsraad;
- Een groep mensen in een burgerpanel weten lang niet van ieder onderwerp alles af. Laat mensen daarom situationeel meedenken. Of maak bv een klankbordgroep waarbij je op een onderwerp mensen bij elkaar zoekt.

Stelling: 'Het is voldoende als inwoners een digitale enquête krijgen over onderwerpen. Dan kan iedereen voldoende meedenken'.

Een zeer grote meerderheid (99%) is het oneens met deze stelling. Reacties:

- Bekijk goed waar het over gaat, wie je erbij kunt betrekken en op welke manier;
- Er kan geen standaard plaatje gemaakt worden, niet veralgemeniseren;
- Er zijn ook groepen die digitaal niet mee kunnen doen.;
- Bekijk situationeel wat er nodig is;
- Veel problemen/opgaven zijn integraal. Ambtenaren moeten niet in hokjes denken.;
- Vraag mensen om hun expertise i.p.v. een mening.

In kleinere groepjes werd gesproken over 'een vast contactpersoon in de wijk'

Deelnemers zijn hier positief over vanwege:

- Prettig/functioneel
- Goede ervaring mee
- Is dichterbij de inwoners
- Laagdrempelig

Kanttekeningen/negatieve geluiden:

- Goed idee, maar wat zijn de taken en bevoegdheden. Hoe bereikt hij /zij iedereen?
- Er zijn als bestaande structuren die e.e.a. opvangen
- Beleving verschilt enorm per wijk
- Is niet apart nodig als het gemeentehuis goed bereikbaar is
- Wat is de meerwaarde?
- Waarom denken in wijken? Thema? Doelgroep?
- Hij /zij moet van alle markten thuis zijn?
- Niet iedereen staat te juichen
- Nog meer ambtenaren, kosten?
- Welk probleem wordt hiermee opgelost?
- Zoek de Leefbaarheidsgroep op
- Geen nut voor een contactpersoon
- Niet dubbel organiseren
- Dorpsondersteuners 'meer voor mekaar'

Mogelijke rollen en taken van een vast contactpersoon in de wijk

- Koppelen/bemiddelen/'smeermannetje'
- Vraagbaak
- Cohesie en contact in de buurt bevorderen
- Initiatief nemen
- Verbinder van mensen en ideeën
- Input ophalen / samen brengen
- Issuemanagement: signaleren, verbinden, resultaten delen en successen vieren
- Peilen van behoeften en ontdekken
- Beleidsdomeinen van de gemeente behartigen

5. Conclusies

5.1. Deelnemers per woonplaats (kern)

De meeste mensen die de vragenlijst of de swipocratie hebben ingevuld wonen in de woonplaats Wijchen. Kijken we naar het percentage van inwoners uit de verschillende kernen dat heeft deelgenomen, dan ligt het aantal wel weer dicht bij elkaar:

Kern	% deelnemers o.b.v. inwoneraantal
Alverna	2,1%
Balgoij	1,3%
Batenburg	1,2%
Bergharen	0,5%
Hernen	0,7%
Leur	3,7%
Niftrik	3,1%
Wijchen	0,6%

Verder zijn de mensen die reageerden veelal ouder dan 35 jaar, en bij de swipocratie is de meerderheid ouder dan 50 jaar.

5.2. Voorkeuren bij participatie

De voornaamste manieren waarop de deelnemers de vragenlijst hebben gevonden is via het weekblad en sociale media. De meerderheid van de deelnemers geeft aan graag te participeren bij projecten en plannen van de gemeente, en dat zij graag overal over meedenken. Van de drie manieren om te participeren: meedenken, meepraten en meebeslissen prefereren de meeste om mee te praten. De belangrijkste redenen om te participeren zijn omdat ze betrokken willen zijn bij veranderingen in de wijk, buurt, dorp of straat en omdat ze de belangen van de buurt en de gemeenschap op de agenda willen houden. Dezelfde thema's zien we terug bij de onderwerpen waar de deelnemers het liefst over meepraten. Dit zijn veranderingen in mijn wijk, buurt, dorp of straat over inrichting, bereikbaarheid, groen en parkeren, bouwprojecten in de straat, wijk, buurt of dorp en onderwerpen over de nabije toekomst. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de deelnemers graag over onderwerpen meepraten die in de eigen leefomgeving voorkomen, en zogenoemd 'dichtbij' komen. Daarnaast participeren deelnemers graag over meer fysieke onderwerpen dan sociale onderwerpen.

De deelnemers participeren zowel graag online als offline, en worden het liefst geïnformeerd via een nieuwsbrief per e-mail. Verder geven zij aan dat zij graag een website of participatieplatform willen waar alle projecten en initiatieven te vinden zijn waarover zij kunnen meepraten of meedenken. Daarnaast worden ze graag betrokken middels een swipocratie en via polls en peilingen. De deelnemers geven dus de voorkeur aan online participatiemiddelen om betrokken te worden bij projecten van de gemeente. De meerderheid van de deelnemers geeft aan dat de gemeente hun het beste kan helpen middels een samenwerking met de gemeente en door financiële ondersteuning te bieden.

5.3. Verbeterpunten voor participatie

De deelnemers zijn niet positief of negatief, maar neutraal over de manier waarop ze hun stem kunnen laten horen over belangrijke onderwerpen. De twee voornaamste redenen die gegeven zijn waardoor deelnemers niet participeren zijn een gebrek aan tijd en dat zij het idee hebben dat er niks met hun mening gebeurt. Ze geven aan dat de gemeente de deelnemers meer kan betrekken door inwoners eerder te betrekken en door beter te luisteren naar de ideeën van inwoners.

Bovendien geeft de meerderheid van de deelnemers aan dat het niet duidelijk is hoe zij kunnen meedenken met de gemeente, dat zij geen vertrouwen hebben in wat de gemeente met hun input doet, dat inwoners niet goed genoeg betrokken worden bij nieuwe plannen en projecten, en dat de gemeente de inbreng van inwoners serieuzer moet nemen.

5.4. Leefbaarheidsgroep en dorpsraad

De meeste deelnemers zijn bekend met de leefbaarheidsgroep en dorpsraad in hun omgeving. Over het contact zijn de resultaten uit de vragenlijst en swipocratie tegenstrijdig. De meerderheid van de deelnemers die de vragenlijst hebben ingevuld heeft wel eens contact gehad met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad. De meerderheid van de deelnemers die de swipocratie hebben ingevuld hebben geen contact gehad met de leefbaarheidsgroep of dorpsraad.

5.5. Uitdaagrecht, Omgevingswet & wijkbudget

De meerderheid van de deelnemers die de swipocratie hebben ingevuld vindt het uitdaagrecht een goed idee, echter geeft de meerderheid van de deelnemers die de vragenlijst hebben ingevuld aan dat zij geen gebruik willen maken van het uitdaagrecht.

Bij plannen of projecten die vallen onder de Omgevingswet zou de gemeente deelnemers het beste kunnen ondersteunen met een contactpersoon van de gemeente die de inwoners helpt.

De meerderheid van de deelnemers vindt het een goed idee dat er een wijkbudget is.